

8. Неприцький О. Забезпечення миру і стабільності у Північнорноморському регіоні у контексті розширення НАТО і ЄС на Схід // Проблеми інтеграції науково-освітнього інтелектуального потенціалу в державотворчому процесі. – Випуск 4. – Тернопіль: Збруч, 2016. – С.295-302.

9. Піскорська Г.А. Інформаційна безпека та стратегії інформаційного суспільства // Фонд інформаційного суспільства. – 2013. – № 4. – С. 82–91.

10. Почепцов Г. Г., Чукут С. А. Інформаційна політика. – К., 2016. – 474 с.

11. Стан інформаційної присутності України за кордоном і перспективи інтеграції вітчизняних суб'єктів інформаційної діяльності до світової системи інформаційного обігу в контексті формування позитивного міжнародного іміджу України. // Урядовий портал – 2013. – № 7. – С. 19–25.

12. Шевчук О., Голобуцький О. E-Ukraine. Інформаційне суспільство в Україні. Бути чи не бути? – К., 2016. – 104 с. – С. 25.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-280-0-48>

Олійник О. М.

*кандидат економічних наук,
старший науковий співробітник
відділу історії країн Азії та Африки,
Державна установа «Інститут всесвітньої історії
Національної академії наук України»*

УЧАСТЬ КИТАЮ В ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ АЗІЙСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКОГО РЕГІОНУ

В 21-му столітті Китай значно посилив свою роль в світових історичних процесах. За 40 років політики реформ та відкритості Китай не тільки перетворився на країну-лідера в світовому економічному розвитку, він також став активним гравцем на світовій політичній арені. Китай почав виявлять більший інтерес до світового розвитку і поряд з цим почав активно інтегруватись у світове співтовариство, прагнучи довести світові переваги від співпраці з Китаєм. Така позиція керівництва Китаю має історичне підґрунтя, що сформувалось завдяки

економічним здобуткам країни в ході реалізації програми економічних реформ та відкритості [1].

Впродовж багатьох років власну зовнішню політику Китай будував на основі розвитку двостороннього співробітництва. Спроби налагодити союзницькі відносини з Радянським Союзом та іншими країнами не дали очікуваних результатів, китайське керівництво хронічно побоювалось опинитись в умовах політичної залежності чи нерівноправного співробітництва. В той самий час посилення інтеграційних процесів в світі не могло залишити керівництво країни байдужими, тому Китай почав приділяти більшої уваги до участі як в глобальних так і регіональних інтеграційних процесах. Одним з таких напрямків стало приєднання Китаю в 1991 р. до форму Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС). Керівництво країни історично вважало Азійсько-Тихоокеанський регіон пріоритетною зоною своїх інтересів. Китайське прислів'я говорить – «близький сусід краще далекого родича». Тому участь Китаю в АТЕС стало пріоритетною сферою інтересів Китаю. Китай активно розвиває торгівлю з країнами Азійсько-Тихоокеанського регіону та здійснює значні інвестиції. З часом Китай перетворився на найпотужнішого гравця регіону. Для більшості країн регіону він став найбільшим торговим партнером та інвестором. Крім економічного впливу також Китай також посилив і політичний вплив [2].

Важливою подією для розвитку АТЕС став самміт виконавчих керівників АТЕС, що відбувся 5–11 листопада 2014 р. в Пекіні, на якому голова КНР Сі Цзіньпін виступив з промовою, в якій представив нове бачення щодо майбутнього АТР. Він виокремив три аспекти для майбутнього АТЕС, а саме: поглиблена регіональна економічна інтеграція; сприяння інноваційному розвитку, економічна реформа та зростання; посилення всебічного розвитку інфраструктури та з'єднання. Ці напрями визначили три ключові аспекти концепції «Азійсько-Тихоокеанської мрії» – розвиток та економічна з'єднаність, об'єднання Азії з акцентом на гармонію, взаємну вигоду та процвітання в регіоні. На самміті було досягнуто консенсус з приводу укладання угоди про вільну торгівлю. Сі Цзіньпін також зазначив, що укладання угоди про вільну торгівлю має вагоме значення на шляху економічної інтеграції регіону.

Доступ до зовнішніх ринків дозволяє учасникам отримати доступ до більшої кількості покупців і, в той же час, доступ до більш широкого спектру продуктів за конкурентними цінами. Це також сприятиме руху іноземних інвестицій та дозволить скоротити внутрішній розрив між заощадженнями та інвестиціями. Торгівля та регіональна інтеграція

також приносять позитивні наслідки та динамічні переваги завдяки передачі технологій та інноваціям.

Китайська ініціатива «Азійсько-Тихоокеанської мрії» спрямована на підтримку стабільних та дружніх партнерських стосунків з сусідніми країнами, з метою формування взаємодовірчих відносин.

В своїй промові п. Сі Цзіньпін назвав АТЕС великою сім'єю. Китай виступає за створення архітекτονіки відкритого типу в АТР, яка має привести до розвитку інновацій, росту взаємозв'язаності та інтеграції інтересів, та зрештою відповідає спільним інтересам членам-учасникам АТЕС. Для досягнення зазначеної мети члени АТЕС мають формувати партнерські відносини, засновані на взаємній довірі, інклюзивності, співробітництві та спільному вииграші. Це створюватиме додаткові імпульси для розвитку економіки АТЕС та світової економіки в цілому [3].

Пропонуючи ініціативу «Азійсько-Тихоокеанської мрії» Сі Цзіньпін також виокремив низку спільних задач, які сторони мають вирішити за ради побудови Азійської спільноти.

По-перше, спільно формувати уявлення про розвиток. Майбутній розвиток АТЕС торкається інтересів кожного його члена. Учасники АТЕС досягли важливих домовленостей стосовно активізації зони вільної торгівлі в АТР, просуванню транспортно-комунікаційної зв'язаності та спрямованості до інноваційного розвитку.

По-друге, спільно протидіяти викликам на світовому рівні. Після світової фінансової кризи ядром всієї роботи має бути економічний ріст, зміцнення координації в макрополітиці. Одночасно потрібно належним чином реагувати на такі світові проблеми як інфекційні захворювання, продовольча безпека та енергетична безпека. Китайський лідер також вважає, що варто поглиблювати взаєморозуміння за допомогою спільного використання інформації, ділитись кращими прикладами через обмін досвідом, стимулювати спільні дії шляхом спілкування та координації, посилити регіональну взаємодію шляхом надання взаємної допомоги.

По-третє, спільно формувати платформу для співробітництва. Китайське керівництво вважає, що учасники АТЕС повинні перетворити АТЕС в системну платформу, що призначена для сприяння інтеграції, в політичну платформу для проведення обміном досвідом, відкритий майданчик для протидії торговому протекціонізму, платформу що розвивається для поглиблення економічного та технічного співробітництва, з рештою єдину платформу для стимулювання транспортно-комунікаційної зв'язаності. Розвиток АТЕС має опиратись на підтримку всіх сторін.

По-четверте, разом переслідувати ціль спільного розвитку. Партнерство означає співробітництво, спільний вииграш, взаємне

навчання та взаємне переймання. Наразі деякі країни АТЕС стикаються з чималими проблемами, тому потрібні спільні зусилля щоб допомогти цим країнам подолати ці труднощі. Для цього необхідно розширити фінансову та технологічну підтримку економік що розвиваються в АТЕС, використовуючи різноманітність суб'єктів АТЕС, посилювати результативність взаємозв'язаності, здійснювати спільний розвиток.

Для Китаю, азійські країни – це головний напрямок зовнішньополітичного курсу. В зв'язку з цим Пекін намагається поєднати транспортні магістралі та комунікації на азійському континенті за допомогою ініціативи «Один пояс шлях, один шлях».

Китайське керівництво вважає, що Китай є одним з членів великої сім'ї АТР. Розвиток Китаю неможливий без АТР, а процвітання АТР неможливо без Китаю. В Пекіні сподіваються, що всі країни АТР будуть дорожити миром та стабільністю, які набуті дуже нелегко, а також сприяти будівництву гармонійного АТР, сталому миру та спільному процвітання.

В цьому контексті керівництво Китаю визначило низку напрямків розвитку для АТР.

По-перше, АТР повинен прагнути до спільного розвитку. Різні економічні суб'єкти АТР тісно зв'язані один з одним, їх інтереси переплітаються, вони повинні повною мірою проявити власні переваги, оптимізувати розміщення економічних ресурсів, вдосконалити промислову структуру, створити ланцюг вартостей для спільного отримання вигод та спільно розвивати великий ринок АТР, що приносить благо всім сторонам. Скорочення розриву в рівні розвитку сприятиме спільному процвітання АТР, як кажуть «з підвищенням рівня води і корабель піднімається».

По-друге, АТР має дотримуватись курсу розвитку та відкритості. Потрібно підтримувати багатосторонню торговельну систему, що відрізняється свободою, відкритістю та відсутністю дискримінації, а також виступає проти будь-яких форм протекціонізму. Країни АТР повинні рука об руку створювати відкриту економіку і створювати рамки регіонального співробітництва, для сприяння будівництву зони вільної торгівлі АТР на основі духу відкритості та інклюзивності.

По-третє, АТР має просувати свій розвиток за рахунок інновацій. Спираючись лише на політику фінансового стимулювання та нестандарту грошово-кредитну політику, жодній країні світу не вдалось досягти поступального росту. Також від росту, що базується на надмірному споживанні ресурсів та забрудненні навколишнього середовища, більше шкоди ніж користі. В зв'язку з цим китайські політичні кола пропагують ідею інноваційного розвитку.

По-четверте, АТР має прагнути розвивати взаємодію. Китайське керівництво вважає, що АТР – це спільнота єдиної долі, тому необхідно власним розвитком сприяти розвитку інших суб'єктів, максимально виявляти власні переваги, шляхом координації та взаємодії, передавати позитивну енергію, задля створення обстановки позитивної взаємодії та координованого розвитку [4].

Китай прагне встановити більш тісні партнерські відносини, поглиблювати прагматичне співробітництво та зробити так, щоб АТЕС відігравав провідну роль та здійснював довгострокове співробітництво в АТР, та з рештою Азійсько-Тихоокеанська мрія стала реальністю.

Список використаних джерел:

1. Олійник О. М. Китай в «Азійському столітті»: геополітичний вимір, глобальна економічна стратегія, регіональні пріоритети. *Історичний розвиток глобальної периферії як чинник трансформації сучасної світосистеми* /від. наук. ред. О. І. Лукаш. Київ, 2016. С. 104–128.
2. China's New Journey Offers New Hope for Asia-Pacific. *China Today*. 2017. Vol. 66, N.12 December. P. 18–20.
3. Олійник О. М. «Asia-Pacific Dream» – Chinese Regional Integration Project. *Проблеми всесвітньої історії*. 2021. № 2(14). С. 131–147.
4. Xi Jinping. About the state governance (2017). 习近平谈治国理政 : 俄文 / 习近平著 ; 俄文翻译组译. – 北京 : 外文出版社, 2017. P. 651– 653.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-280-0-49>

Панченко О. І.

*доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара*

МІЖКУЛЬТУРНІ ІСТОРИЧНІ ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ НА РІВНІ ЛЕКСИЧНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ

Сучасна українська мова насичена різноманітними запозиченнями з англійської мови. Історично складається так, що нове слово може бути переданим як за допомогою транскрипції, так і за допомогою транслітерації. Нові слова можуть графічно передаватися різними